

xen a relligar els dos mots si l'etimologia de *porra* és una altra; com el bearn. *pourrous* «gros bâton» i andal. *porro* 'bastó de pastor' (AVenc.); fragatí *porro* 'porra de la ceba' (BDC IV, 42) no ens indueix a res. —⁴ Ja des del punt de vista cèltic antic els dubtes que ofereix aquesta base són molt seriosos. En cèltic primitiu hagué de ser BORS-, i és veritat que l'assimilació -RS- > -RR- sembla haver estat molt estesa o predominant ja en l'Antiguitat (Pedersen, Vgl. Gramm. I, 83), si bé se'ns queda a deure la prova que aquest fos el cas en hispano-cèltic. Tampoc no ens consta que l'arrel amplificada amb -s- fos molt antiga; només reapareix en germànic, i aquí els sentits són molt diversos, en gran part força llunyans; el que més s'acosta al que faria falta és l'a.-al. ant. *parrunga* 'orgull' (p- < b- recent, pel fenomen estrictament alt-alemany) i un nor. dial. *byrren* o *borren* 'orgullós'. La resta de la suposada descendència germànica té bases vagues i ben discutibles, i en indoeuropeu no hi ha res més. —⁵ Un dels casos que més s'han fet valer és un mot pre-romà alpí *PURRA/*PORRA 'pasturatge' (Hubschmied, VRom. I, 89n., i III, 126) (per cert sense relació possible amb el nostre mot); però aquí Pokorny (VRom. x, 252), incomparablement més sòlid com a celtòleg, i lingüista més crític, va assentar que no existeix tal mot en cèltic. —⁶ Hubschmid hi ha afegit després un *bora* o *borra* «legno rotondo» del parlar reto-dolomfític de Val di Sole (ZRPb. LXVI, 61; LXXVII, 268). Però essent cosa isolada i que no podem comprovar, això no ens fa gaire efecte: entre altres coses en un mot tan breu són fàcils paronomàsies casuals (altrament cf. el nostre BORA/BORAR). —⁷ Parga al costat del conegut *barga*: serà, però, degut a influència del seu sinònim *pa-lbouça*. Santand. *porona*, rar: és degut a assimilació en la combinació quasi fixa *pan de borona*. Cast. dial. i ant. *parra* per a una mena de cànitr, que vindria del cast. *barro*. Acceptable això? Qui sap. És una altra etimologia discutible i aventurada. Mal mètode recolzar l'incert en allò que és problemàtic. —⁸ Val a dir, però que tant a la p. 37 com a la 638 l'escriu amb -r- senzilla, per adaptació a la morfologia àrabiga (on el tipus *quttâl* és bastant insòlit però el tipus *quttâl* hi és freqüentíssim); podríem creure, doncs, que també havia arabitzat la p- en b-, per més que RMa. representa amb la lletra àrabiga b, tant el so de p- com el de b-.

Porraci, V. *porro* *Porrada*, V. *porra* i *porro* *Porradell*, V. *porro* *Porralla*, V. *poll* i i *porro* *Porrassa*, *porrassada*, *porrassar*, *porrassí*, *porrassina*, *porrat*, *porrater*, V. *porro*

PORRAT, val. 'petita fira celebrada vora un santuari amb ocasió de la seva festa, on es venen petits objectes de record i llepolies, i amb ocasió de la qual es fan menjades i àpats': probablement derivat de *porratar*, pròpiament *porratar* (derivat del ll. *prorata parte* 'a proporció [de la despesa]'), en el sentit de 'dis-

tribuir a porrateig' les despeses del tec i de la funció religiosa, ajudant-hi amb el producte de la venda dels objectes. □ 1.ª doc.: S. xvi.

En els seus *Consells a un casat* escrivia AMPineda a un amic casat de nou, S. xvi: «Guiau-la, lo Dijous sant, / a cercar esglésies, poques, / y esquivau lo lleig encant / que fan d'elles --- / Ab les festes del *porrat* / feu que tinga pau y tre[]va, / perquè en tals jorns la bondat, / ab plomes de llibertat, / de tot bon desig caplleva», v. 131 (*Cançoneret* d'Ag.; *Cançoner Sat. Val.* de Miquel i Planes, p. 287).

Així els descriu i en parla MGadea: «En València se fan el de Sant Antoni de Giner, en lo barri de Molvedre; els de Sen Blay y Sen Valero, en Ruçafa; el de Sen Vicent de la Ròda, en la placeta de l'Almòyna --- Fòra de la ciutat se fan el de la M. de D. de Campanar, --- el de Sen Miquèl de Llíria; --- en Benissa y Muro; el de la Sanc, en Dénia y Pego, y el de Sen Domingo, en Xaló ---.' Tots ells se reduïxen a unes quantes parades de medalles, escapularis, estampetes, castanyes, torrons, confits, peladilles, torrat y atres golosies y llepolies pròpies del temps, además de botijes, caçòles, plats ---; acudint pròu gent ---, uns, a visitar y reçar li al sant ---, y la gent de trò a emborrachar-se ---» (T. del Xè I, 186; hi torna p. 307).

S'han suggerit diverses etimologies. La més seriosa —a reserva dels detalls— ja està insinuada en el diccionari castellà de Covarrubias (1611), que com és ben sabut visqué força temps (i hi aprengué, en part coses de les millors de l'obra) a la ciutat de València: «Esta palabra es valenciana, y mal entendida de los mesmos naturales de Valencia [?]. Son *porrates* unas estaciones --- a ciertas yglesias, que están fuera de los muros, como San Sebastián, San Vicente etc.» I acaba explicant que es repartia «el gasto --- *prorata*: pagava cada uno su parte: este término *prorata* corrompieron, llamándole *porrate*».

Fàcilment es poden completar els anells que manquen a la cadena. El *porratar* (vegeu *AlcM*) ha estat si fa no fa tan usat com *porrata*, i *porrat* seria, doncs, primer 'porrateig', després el *porrat* que acompanya el porrateig. Semànticament podria ser, sigui que se li donés aquest nom per la mera circumstància d'aquest acompanyament, o bé sigui que la fiqueta se celebrés precisament per no haver de fer aquesta distribució de despeses a escot, destinant el producte o beneficis obtinguts amb la fiqueta a pagar les despeses en qüestió: llavors a la fiqueta se li hauria donat el nom de porrateig, precisament perquè n'era el succedani.

Covarrubias detallava més, i en això és on potser n'hem de desconfiar una mica més, com sigui que li agradaven les etimologies tirant a anecdòtiques o a personalització— que sovint inventava. Diu entremig: «En estas yglesias ay cofradías de muy antiguo atrás; y el día de la fiesta acostumbraban los cofrades, después de hechos los oficios, juntarse a comer en una sala y, acabada la comida, el prioste sacava una memoria en que refería el gasto que se había hecho en la solemnidad de los oficios, y la 'limosna' de los que avian dicho la missa, y del predicador, y juntamente el gas-